

moravský senior

Magazín pro poutavé čtení a volný čas... 06/2015

zdarma!

Tanec a jiné aktivity pro seniory

Rozhovor:
Milada Šnajdrová

Tip na výlet:
Poštovní štola

Nový seriál:
Léčivá moc stromů

SENIORŮ BEZ HRANIC 2015

ZAHAJOVACÍ DEN

SOBOTA 27. 6. 2015
10⁰⁰ - 15⁰⁰ hodin

Včelky u rest. Fontána
(Rudolfova alej - Smetanovy Sady)

Zahájení letního projektu pro aktivní seniory.
V Olomouci nabídnou neziskové organizace
i partneři v červenci a srpnu netradiční aktivity
seniorům 55+ ZDARMA.

PROGRAM:

10⁰⁰ - 15⁰⁰ prezentace organizací zapojených do projektu

**13⁰⁰ SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ
ZA ÚČASTI OFICIÁLNÍCH HOSTŮ**

11⁰⁰ - 14⁰⁰ pěvecké vystoupení Jan Čechovský
a Kateřina Haličková

Více info na:

www.senioribezhranic.cz

a na letáčích v Informačním centru.

Nad projektem převzali záštitu Mgr. Yvona Kubjátová, náměstkyně hejtmana
Olomouckého kraje, a doc. Mgr. Antonín Staněk, Ph.D., primátor města Olomouce.

Obsah

Rozhovor měsíce: Milada Šnajdrová

strana 4

Výlet: Unikátní Poštovní štola se otevírá veřejnosti

strana 8

Historie a současnost

strana 9

Rady, tipy, zprávy

strana 10

Pozvánky

strana 14

Síla přírody

strana 16

Fotostrana

strana 20

Křížovka

strana 22

Akční červen i prázdniny

Dobrý den, drahé čtenářky a milí čtenáři, právě začal jeden z nejnabitějších měsíců v roce, tedy zvláště co se společenských a sportovních událostí v Olomouci týče. Pomyslným vrcholem jsou tři události v druhé polovině měsíce - fotbalové mistrovství Evropy hráčů do 21 let, půlmaratón a open air koncert operního zpěváka Ildebranda D'Arcangela. Zatímco mnozí z nás se budou věnovat nákupům na dovolenou, hlídání vnoučat, nebo výrobě jahodové marmelády, Olomouc zaplaví deseti tisíce návštěvníků z tuzemska i zahraničí. Určitě by ale stálo za to ušetřit si chvíli a být svědkem právě takovýchto okamžiků, kdy město žije! A v našich kalendářích by dozajista mělo být tučně zakroužkované i datum 27. června. V tento den se ve Smetanových sadech koná zahájení projektu Seniori bez hranic. Lidé se při něm dozvědí podrobnosti o nabídce aktivního prožití prázdninových měsíců. Ty totiž budou snad ještě nabitější, než červen samotný. K vyzkoušení si nordic walkingu, jízdy na kolečkových bruslích či k návštěvě lanového centra nejsou potřebné peníze, ale odvaha, chuť a dobré fyzické i duševní rozpoložení.

A na zahajovacím dni Seniorů bez hranic nebudeme chybět ani my.

Těšíme se na vás.

Redakce Moravského seniora

Tiráž

MORAVSKÝ SENIOR – magazín pro seniory Olomouckého kraje

Vydavatel: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc, IČO: 03339769

Registrováno pod číslem MK ČR E 21702

Technická redakce: BastArt.cz, spol.s r.o., Šlechtitelů 1, 772 00 Olomouc, email: info@bastart.cz, redakce@moravskysenior.cz

Koordinátor, inzerce: Pavla Zelová, tel. 725 190 555, email: office@moravskysenior.cz

Korektury: Blanka Peřinová, tel. 602 526 344

Distribuci zajišťuje: Miloslav Kyjevský, FGP studio, Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc

Náklad tohoto čísla: 25 000 ks. Uzávěrka tohoto čísla: 12. 6. 2015.

ZDARMA

Milada Šnajdřová je nejen koordinátorkou projektu Senioři bez hranic, ale i poradkyní v oblasti neziskového sektoru. Zdroj: archiv Milady Šnajdřové

Rozhovor: Milada Šnajdrová

Prázdninové měsíce nejsou jen časem dovolených a hlídání neposedných vnoučat, ale také o zábavě a rozšiřování si obzorů. Už čtvrtým rokem se v Olomouci v červenci a v srpnu mohou senioři zapojit do projektu s názvem Senioři bez hranic. Jeho začátek se nezadržitelně blíží. I když má koordinátorka akce Milada Šnajdrová plné ruce práce, udělala si čas na rozhovor pro Moravského seniora. Tato energická žena v něm čtenářům Moravského seniora prozradila také střípky z programu, který se veřejnosti odtajní až těsně před samotným začátkem prázdnin.

Letos o prázdninách se uskuteční už čtvrtý ročník projektu Senioři bez hranic. Pro ty, kdo nevědí, oč se jedná, můžete jej blíže představit?

Senioři bez hranic je prázdninová akce, která nabízí seniorům 55 let a více širokou nabídku aktivit zdarma. Projekt je tedy určený právě této věkové kategorii. Setkávám se s tím, že se lidé po dosažení zmíněné věkové hranice zlobí a tvrdí, že ve svých šestapadesáti či sedmapadesáti letech nejsou žádní senioři. Tento pojem a věkovou hranici ovšem udává Evropské unie a my jsme si ho vzali také za svůj. A v rámci akce Senioři bez hranic je pro zájemce po celé prázdniny připravená celá řada aktivit. Těch se účastní ovšem i mnohem starší senioři. Mezi námi máme účastníky, kteří ve svých osmaosmdesáti jezdí na kolečkových bruslích, lezou v lanovém centru, nebo se učí tančit street dance. Celý projekt je pro seniory, kteří jsou mladí nejen věkem, ale i duchem, zkrátka pro aktivní seniory.

Zmínila jste, že senioři se mohou i letos učít jízdě na kolečkových bruslích nebo navštívit lanové centrum. Co dalšího chystáte pro letošek?

Drtivá většina aktivit jsou ty, které senior nemůže v běžném školním roce navštívit. I ty aktivity, které jsou pro seniory běžné, mají nějaký netradiční náboj. Když máme návštěvu u městské policie, tak to není jen preventivní přednáška, ale jde o exkurzi do zázemí městského kamerového systému. Když pořádáme bowling, tak je to i s tím, že si chlapi mohou prohlédnout technické zázemí drah. Kromě toho je v programu nespočet přednášek a seminářů. Senioři se například rádi učí asertivitu, zjišťují, že mají právo říct ano a ne. Dozvídají se o manipulaci či rozvíjíme komunikační schopnosti.

Zajímavé. Prozradte, v čem bude letošní ročník jiný? Budeme mít více přednášek. Například dvě povede lékařka, která se věnuje zdravé výživě a imunitě, tedy jak přistupovat k tomu, jak si mají senioři imunitu vytvořit. Přijede také předseda senátu Vrchního soudu v Praze, který popíše případy organizovaného zločinu. A snažíme se, aby v rámci programu byla vždy nějaká pecka a novinka. Letos seznam aktivit rozšíří koloběžky. Nebudou ale chy-

bět ani procházky historickou Olomoucí nebo návštěva Botanické zahrady a moderní pohybové aktivity.

Na internetových stránkách www.senioribezhranic.cz dosud ale není zveřejněný přesný program...

Program chystáme od začátku roku a jeho zveřejnění je teprve před námi. Vše odkryjeme při slavnostním zahájení, které se uskuteční 27. června ve Smetanových sadech u Fontány. Tam příchozí dostanou také kalendáře s rozvrhem akcí, které jsou naplánované na oba prázdninové měsíce. Kalendáře budou k dispozici také v informačním centru a u některých lékařů a spřízněných organizací. Zájemcům, kteří se u nás přihlásí, rozesíláme elektronicky všechny informace o tom, co děláme. Celé to tak trochu napínáme, aby vše začalo právě zahajovacím dnem.

Takže program je v podstatě do poslední chvíle otevřený?

Ano.

A mohou se do něj zapojit i nyní další subjekty, kteří chtějí seniorům nabídnout své aktivity?

Pokud budou mít jinou aktivitu, než která už v programu je, tak budou vítáni, ale musí do toho jít zadarmo. A pravdou je, že se rozšiřujeme i o komerční subjekty, které se chtějí zaangažovat.

Projektu se mohou účastnit pouze obyvatelé Olomouce?

Návštěvníci místem bydliště nijak limitovaní nejsou. Dokonce máme seniory, kteří k nám pravidelně přijíždějí ze Zábřehu.

Návštěva zázemí Kamerového systému Městské policie Olomouc je velmi oblíbenou a hojně navštěvovanou aktivitou v rámci projektu Senioři bez hranic. Zdroj: archiv SbH

Rozhovor: Milada Šnajdrová

Účastníci Seniorů bez hranic se odvážně vydávají také do olomouckého lanového centra. Zdroj: archiv SbH

Na některé aktivity může být docela tlačěnka. Je lepší se na ně předem zaregistrovat?

Určitě. Všude je dobré se přihlásit předem, protože některé aktivity jsou omezené kapacitou. Kupříkladu u lanového centra se musí zajistit potřebný počet instruktorů, stejně tak u kolečkových bruslí. Chceme zajistit nejen komfortní naplněnost, ale také bezpečnost seniorů. Navíc přihlášení senioři dostanou zavčas veškeré informace o tom, kam a kdy se mají dostavit, co si mají vzít s sebou a podobně.

Zmínila jste jízdu na koloběžkách. Jak bude vypadat tato aktivita?

Budou se na nich konat rovnou dvě. Jednak na nich budou moci senioři jezdit po Korunní pevnůstce, kde si to vyzkouší na pár minut nebo celou hodinu. Toto bude záležet na kondici a zájmu seniora. Těm, kterým se tato aktivita zalíbí, budou mít chuť, čas a sílu, nabídneme v posledním dni projektu výlet na koloběžkách Litovelským Pomoravím.

Lanové centrum, in line brusle, taneční hodiny.... Vy sama se některých aktivit účastníte?

Přiznám se, že tím, že jsem koordinátorka, tak běhám, sháním, zařizuji a není času nazbyt. Navíc vedu i některé přednášky. A zatímco někteří kolegové z neziskovek na prázdniny odjíždí, tak já mám nejvíce práce. Nicméně tím, že říkám, že mám moc práce, se chlubím. (směje se)

Letos, den po zahajovacím dni projektu, se sama stane seniorkou – oslavíte pětapadesát let. Co děláte, když zrovna nepřipravujete projekt prázdninových aktivit?

Ano, máte pravdu, oslavovat budu už na zahajovacím dni. (směje se) Ale zpět k otázce. Děláním poradenství pro neziskové organizace ve všech provozních záležitostech, vyjma účetnictví. Právě teď aktuálně je největším problémem zápis do veřejných rejstříků a změna právní formy a obecně nový občanský zákoník. Dále pracuji jako poradkyně hejtmana pro neziskové organizace, což obnáší v podstatě to, že kraji doporučuji, co by měl pro neziskové organizace dělat. Po dvou a půl letech práce jsme na špici v republice v nabídce vzdělávání pro neziskové organizace. To dělá kraj zdarma. A vedle toho všeho dělám poradkyni pro Úřad vlády, kterému dávám podněty, co by měla pro neziskový sektor dělat vláda. Například teď vypracovávám velkou analýzu, která se týká vytváření, udržení a profesionalizace pracovních míst. Byla bych ráda, kdyby se tak otevřelo téma dlouhodobého dotování pracovních míst v neziskových organizacích.

Máte srovnání s tím, jak funguje neziskových sektor v ostatních zemích Evropy? Jde to vůbec srovnávat?

Nebudu předstírat, že jsem v tomto odborník. Mojí prioritou je Česká republika. Rozdíly ale mezi státy pochopitelně jsou. Český neziskový sektor je jen pětadvacet let starý, to je náš velký hendikep. Na jedné z mých prvních konferencí vystoupil kolega z Velké Británie. Na dotaz, jak to že jim tam neziskový sektor tak funguje, že mají dárce a naopak nemají legislativní problémy, odpověděl: víte, u nás toto máme zavedené už tři sta let. My se hodně věcí teprve učíme a přenášíme odjinud. Je ale potřeba brát v potaz, že každá země má jinou kulturu i nastavení občanského sektoru a každá země má jiná očekávání od neziskové oblasti.

Máte při tomto nabitém programu čas na koníčky? Co ráda děláte ve volném čase?

Miluji vážnou hudbu a ráda cestuji, i kdyby to mělo být jen po našich krajích. A mou obrovskou výhodou je, že moje práce je mým velkým koníčkem.

(red)

Milada Šnajdrová

se narodila 28. 6. 1960 v Brně, kde bydlela do 30 let. Poté se přestěhovala do malé vesnice na Podluží. Před 15 lety se přestěhovala do Olomouce, kde chtěla již v době mládí studovat. Studijní sen si ovšem začala plnit teprve před třemi lety, kdy začala studovat na Filozofické fakultě Univerzity Palackého obor Andragogika. Letos získala bakalářský titul. „Chtěla jsem být učitelka a nyní přednáším pro dospělé,“ dodala Milada Šnajdrová, která má dva dospělé syny.

První setkání klubů seniorů je za námi

Setkání, sdružování seniorských klubů a podpora rozvoje aktivního života seniorů. To vše přineslo Májové přátelské posezení seniorů, které uspořádala 15. května Krajská rada seniorů Olomouckého kraje (KRS OK). Akci hostily prostory Posádkového domu v Olomouci.

Cílem této kulturní akce bylo podle předsedkyně KRS OK Mileny Hesové kromě přátelského setkání také sdružování seniorských klubů a vzájemná motivace rozvoje aktivního života seniorů v oblasti kulturní, spolkové a společenské s možností založení nové tradice. „To se podařilo, účast dvě stě šedesáti seniorů toho byla důkazem. Jen s lítostí jsme odmítali další zájemce z řad seniorů z důvodu malé kapacity,“ uvedla Milena Hesová. Přítomní senioři se seznámili s nově zvoleným představenstvem KRS Olomouckého kraje a také se zaměřením činnosti Krajské rady seniorů pro letošní rok. Ta se zaměřuje na seniorské volnočasové aktivity, vzdělávací programy, inteligentní semináře ale také na možnost ovlivnit legislativní přípravu zákonů týkajících se plnohodnotného života seniorské populace v České republice. Zástupci Seniorpasů představili svůj projekt a seznámili přítomné seniory s novými cestovatelskými slevami na rok 2015, někteří přítomní senioři využili této příležitosti na místě samém k registraci seniorpasu. O působivý doprovodný program se postaraly seniorské kluby Cholína, Těšetice a Skrbeň, záštitu udělil Seniorklub Jívová.

„Bylo nám ctí přivítat hosty, předsedu Rady seniorů České republiky Zdeňka Pernese, hejtmana Olomouckého kraje Jiřího Rozbořila, který nám věnoval kroniku. Dě-

Májové posezení v Posádkovém domě v Olomouci. V popředí (vlevo dole) je i nově zvolený předseda Rady seniorů ČR Zdeněk Pernes. Zdroj: KRS OL

kujeme také vedoucí Odboru tajemníka hejtmana Lucii Štěpánkové, náměstkyni hejtmana Yvoně Kubjátové a spoustě dalších hostů včetně všech seniorů,“ dodala předsedkyně Milena Hesová. Zvláštní poděkování na závěr věnovala veliteli Posádky Olomouc Mojžíru Jančíkovi za vstřícnost.

(red)

Olomoučtí senioři bodovali v Havířově

Družstvo seniorů, kteří reprezentovali Olomoucký kraj na sportovních hrách v Havířově. Mezi nimi jsou i ocenění. Květoslav Pytlíček ze Senice na Hané (první zleva nahoře) a Ludmila Kuželová z Jívové (druhá zprava dole) si domů přivezli zlaté medaile. Stříbro pak ve víceboji získal Vladimír Krušina z Olomouce (první zprava dole). Tým doprovodila také předsedkyně Krajské rady seniorů Milena Hesová (uprostřed v popředí).

Krajská rada seniorů (KRS) Olomouckého kraje děkuje hejtmanovi Jiřímu Rozbořilovi za podporu a záštitu účasti družstva seniorů na sportovních hrách v Havířově, které se zde konaly 3. června. Nominované družstvo za Olomoucký kraj reprezentovalo region přímo vzorově. Mimo skvělých sportovních a kulturních zážitků se spřátelenými seniory Moravskoslezského kraje si Květoslav Pytlíček ze Senice na Hané a Ludmila Kuželová z Jívové přivezli domů dvě zlaté medaile. Stříbro pak ve víceboji získal Vladimír Krušina z Olomouce. Byla to dokonalá příprava a zkušenost na plánované celorepublikové sportovní hry 2016, které se budou konat v Olomouci. Bylo mi ctí reprezentovat Olomoucký kraj s takovou skvělou partou nadšených seniorů. Poděkování patří také KRS Moravskoslezského kraje v zastoupení předsedou Milanu Fabiánovi za pozvání a organizační zajištění her.

Milena Hesová, předsedkyně Krajské rady seniorů Olomouckého kraje zdroj: KRS OK

Unikátní Poštovní štola se otevírá veřejnosti

Výletníci mají jedinečnou možnost navštívit právě zpřístupněnou Poštovní štolu u Zlatých hor. Poštovní štola se nachází nedaleko silnice ze Zlatých Hor do Heřmanovic. První zmínky o ní pocházejí z roku 1513, největší rozmach zažila po svém znovuobjevení v polovině 18. století. Horníci v ní dobývali stříbro, olovo, měď a pravděpodobně i zlato. Od 50. let 20. století uskutečnily tehdejší Rudné doly Jeseník v Poštovní štolě pouze průzkumné ražby. Důl tak patří k nejzachovalejším v regionu.

Podzemí skrývá řadu pozůstatků hornické činnosti: dřevěné potrubí, zbytky důlního čerpadla, či například korýtka na odvádění důlní vody. „Štola byla uzavřena v 90. letech 20. století. Na rozdíl od jiných důlních děl na Zlatohorsku nebyla zlikvidována, protože se od počátku

uvažovalo o jejím otevření turistům,“ sdělil Milan Rác, starosta Zlatých hor.

O získání štoly usilovalo město řadu let. Před třemi lety zastupitelé uvolnili na výkup pozemků od státního podniku Diamo tři sta tisíc korun. „Odkoupili jsme tehdy pozemky kolem Poštovní štoly, štola jako taková byla bezúplatně převedena na město. Od té doby se zde pracovalo na vyčištění chodeb a na tom, aby mohlo být štola veřejnosti zpřístupněna,“ sdělil starosta Milan Rác.

Práce byly podle starosty poměrně náročné, veškerá hornina, která tam byla uložena, musela být ručně vyvezena na kolečkách. „Byla tam místa, kde se dalo jen proplazit zúženým prostorem, nyní se tam dá všude vzpřímeně chodit. Nánosy tam byly místy až metr a půl vysoké, byl tam zasypaný komín. Vše se muselo vyvézt,“ doplnil Rác.

Městu se zatím podařilo zpřístupnit první okruh v délce téměř 400 metrů, v budoucnu by měly být otevřeny další okruhy. Ve středověké štolě lze ještě nyní nalézt pozůstatky hornické činnosti a představit si způsob historické těžby. „Jsou tam k vidění unikátní věci, které se datují několik set let zpátky. Vidět zde jdou pozůstatky ruční práce, když se štola sekala do skály,“ dodal starosta.

(red, Ceskenoviny.cz)

První zmínka o Poštovní štolě pochází z roku 1513. Největšího rozvoje důlní činnosti na tomto díle bylo dosaženo ve druhé polovině 17. století, kdy se tam těžily kyzovité měděné rudy, později pak pyrit. V různých úrovních důlního díla jsou dobře zachovalé části ručně sekaných chodeb a komínů z nejstarších období, ale i původní vodotěsná zařízení ze dřeva. Nejpozoruhodnějším prvkem v podzemí je však modrá alofánová výzdoba. Alofán je minerál.

Dobývání zlata má v místě staletou tradici. Prvními písemnými zprávami je doloženo ve 13. století, odborníci ale počátek těžby cenného kovu odhadují už na přelom 10. a 11. století. Novodobá těžba zlata skončila v polovině 90. let. Historie tím však zřejmě neskončila. S obnovením těžby kovů včetně zlata počítá nová surovinová politika státu, kterou nedávno připravilo ministerstvo průmyslu a obchodu. Mezi zvažované těžební lokality patří právě Zlaté Hory, v jejichž okolí jsou podle odhadů několikátunové zásoby zlata. Obnovená těžba zlata by v regionu sužovaném vysokou nezaměstnaností mohla v následujících letech dát práci možná i stovkám lidí. Při návštěvě Zlatohorska ji nedávno podpořil i prezident Miloš Zeman.

Vstupné

dospělí 90 korun, děti a studenti do 26 let 60 korun
průvodce: Zdeněk Tichopád
GPS: 50.2185981N, 17.4067100E

Provozní doba od 16. 6. do 31. 8. 2015

Úterý - Neděle v časech 10, 11.30, 13, 14.30 a 16 hodin

Zájemci o prohlídku Poštovní štoly musí být přítomni u pokladny minimálně 15 minut před prohlídkou. Minimální počet návštěvníků je 5, maximální 15 osob.

Prohlídku lze objednat v Městském informačním centru nebo Městském muzeu ve Zlatých Horách na telefonech 584 425 397 a 584 425 329.

Král vyjede na svou jízdu

Jízda králů. To je lidový zvyk, jehož tradice se dochovala pouze v několika vesnicích na Slovácku a také na Hané. Jedním z těchto míst, kde se jízda králů uskuteční na začátku prázdnin, jsou právě Doloplazy na Olomoucku, kde je pořádá hanácký národopisný soubor Olešnica.

O historii zvyku se na stránkách jmenovaného souboru píše:

Jízda králů má historický podklad. Přes dálku staletí nám uchovává ohlas vzpomínek sahajících hluboko do naší národní minulosti.

Tento starobylý lidový obyčej se udržel, jak to dosvědčují záznamy v archívech a soudní akta, po celá staletí na moravském Slovácku i na Hané.

Knížecí a později královské berně, nutné k vydržování královny ozbrojené moci a úhradu nákladu jeho dvora, bývaly vymáhány na poddaném lidu po dobrém i po zlém. Zdráhal-li se kdo uložené berně odvádět, byl potrestán nucenou výživou králova vojska ať už ležením nebo přezimováním v kraji - a vojáci bez ohledu na nouzi obyvatelstva byli schopni vyjít města či okolní vesnice do posledního zrna či stébla sena a slámy.

V neklidných dobách byla Morava rozdělena na údělná knížectví. Členové panovnického rodu se navzájem svářili a vyvolávali časté vzpoury proti králi a to pak mělo za následek trestná tažení, kterými nejvíce trpěl lid. Z uherského pomezí byly na Moravu podnikány časté loupeživé vpády. V takových poměrech docházelo k situacím, kdy kníže nebo král po nešťastném střetnutí se silnějším protivníkem projížděl v přestrojení (v ženském kroji a s růží v ústech) s malou družinou svých nejméně nejvážnějších krajem, aby unikl svým pronásledovatelům. Takové události se vtiskly do paměti poddaného lidu. Lidová poezie je přetvářela po svém, ne bez jisté dávky svérázného humoru a ironie. To je patrné jak z celého uspořádání obyčeje, tak z každé věty královských hlasatelů.

Na svatodušní pondělí vyjížděli z moravských dědin desítky nejzdatnějších mládenců na těch nejvybranějších koních (ti bývali největší chloubou každého dobrého hospodáře), aby doprovázeli svého „krále“ na

jeho cestě po okolí. Přitom se snažily dopadnout cizího „nepřátelského krále“, za kterého pak požadovaly značně vysoké výkupné, rovnající se ceně koně. Docházelo přitom k šarvátkám, které nekončili vždy dobře, protože chlapci bývali vyzbrojeni. Tak tomu bylo např. u Halenovic, Ivanovic, na Určické pláni. V roce 1819 se nešťastnou náhodou setkaly na loveckých pastvinách u Přerova čtyři královské družiny, které se navzájem vyzvaly, aby vydaly krále do zajetí. Tomuto vyzvání samozřejmě nevyhověla žádná z nich, a tak došlo k opravdové bitvě mezi moštěnickými a širavskými mládenci na jedné straně a lověšickými na straně druhé. Výsledek byl více než tragický. Z 80 chlapců vyvázlo bez zranění sotva 10. Na místě zůstalo 8 padlých a 20 těžce zraněných.

Guberniální úřady zakázaly hned na to při „Jízdách“ nošení střelných zbraní a v roce 1835 zbraní sečných a bodných.

Podobné události způsobily, že jízda králů na Hané ztrácela časem na oblibě a postupem doby upadla v zapomnění. Ale ať už na tomto jinak krásném obyčeji lpí tato smutná vzpomínka či ne, skutečností zůstává, že urostlí mládenci v národních krojích, sedící na ušlechtilých koních, byli a zůstávají dodnes tou nejkrásnější podívanou a hlubokým nezapomenutelným zážitkem, jaký nám může náš rodný kraj poskytnout.

Jízda králů se dodnes koná na Slovácku ve Vlčnově, Skronicích u Kyjova, v Kunovicích, Hluku, Kyjově, Hroznově Lhotě a v dalších obcích. Na Hané je to pak v Doloplazích, Kojetíně a také v Chropyni na Kroměřížsku (zde se jmenuje Jízda krále Ječmínka).

Ilustrační foto: zdroj Olešnica Doloplazy

Program jízdy králů 2015, Doloplazy

Pátek 3. 7. 2015

vystoupení zahraničních souborů

Sobota 4. 7. 2015

účast hostujících souborů na festivalu v Bystřici pod Hostynem "Na rynku v bystřici", vystoupení zahraničních souborů v okolí Olomouce

20.00 Hodová zábava – Kulturní dům Doloplazy / vystoupení zahraničních souborů, Hanácký trojboj - zábavné soutěže o ceny, k tanci a poslechu hraje skupina Impuls a Věra Špinarová revival

Neděle 5. 7. 2015 "Jízda králů Doloplazy"

přivítání hanáckou dechovou hudbou Věrovanka

13.00 Hanácký trojboj / před hospodou u Frajtů, soutěže zástupců souborů a návštěvníků o ceny

13.30 Roztančená náves / hostující soubory hrají a zpívají na návsi

14.00 Jízda králů / průvod jezdců na koních na doloplazské návsi

15.15 Folklorní odpoledne / areál kulturního domu v Doloplazích, vystoupení folklorních souborů a skupin

17.00 Hrá, mozeko / vystoupení dechové hudby Věrovanka

18.00 Petr Spálený a kapela Apollo band / koncert hosta Jízdy králů 2015

19.30 Ať hudby hrají / závěrečné vystoupení dechové hudby Věrovanka

„Co s vnučaty“(III.)

Ludmila Bednářová před pár lety úspěšně zvládla boj s rakovinou. Dnes pomáhá jako dobrovolnice ve sdružení Amélie. Pacientům onkologického oddělení Fakultní nemocnice v Olomouci rozptyluje temné myšlenky, které se jim kvůli nemoci honí hlavou. Vede zde dílnu jednoduchých kreativních

aktivit. A nezhálí ani ve svém volnu. Plete, šije, maluje, vyrábí... „Neumím se nudit, musím pořád něco dělat. Budu velmi ráda, když vás budu inspirovat,“ vzkazuje sedmačtyřicetiletá žena čtenářům a čtenářkám Moravského seniora. Pro tentokrát budeme vyrábět **záložky do knížek**.

Pomůcky:

barevný a bílý výkres
lepidlo
nůžky
tužka, pastelky, centropen

Postup:

Protože určitě nezůstanete jen u jedné záložky, je dobré si vyrobit šablonu. Na tvrdší papír si nakreslíme čtverec 10 x 10 cm, rozdělíme na čtvrtiny a vystříháme. Zašrafovanou část odstříháme také.

Šablonu si obkreslíme na barevný papír a na přerušovaných liniích uděláme shyby. Než tyto trojúhelníky přilepíme k sobě, připravíme si proužek bílého papíru na zuby - zastříháme do tvaru záložky a na část, která bude vyčnívat si předkreslíme zuby, nebo stříháme od ruky. Můžeme také využít různé zubaté nůžky. Jakmile je máme vystřižené, přilepíme je

k jednomu dílku záložky a potom přilepíme druhý dílek. Z bílého kartonu vystříháme kolečka na oči. Domalujeme pastelkami nebo centropenem. Záložka vypadá hezky, když je ozdobená i z druhé strany a tak si ji můžete domalovat nebo pokud máte raznice, tak dolepit vyraženými obrázky.

Právní poradna

Dotaz:

Dobrý den, těžko se mi o tom mluví, ale nemám se na koho obrátit. Před půl rokem jsem půjčil známému dvacet tisíc korun. Podepsali jsme spolu papír o výpůjčce, kde je uvedené datum, částka a také termín, do kterého mi měl dotyčný peníze vrátit. Oba jsme to podepsali. Do teď mi ale peníze nedal. Přestal se mnou úplně komunikovat a já nevím, co mám dělat. Je podepsaný papír dostačující, abych z něj peníze mohl vymocit? Jakou cestou? Děkuji Vám za odpověď. (F.O., Olomouc)

Odpovídá

JUDr. Lubor Ludma

Dobrý den, Vámi uvedený „papír o výpůjčce“ se dle obsahu posuzuje jako smlouva o zápůjčce ve smyslu § 2390 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Pokud již nastal smlouvou určený den splatnosti, je vydlužitel povinen zápůjč-

ku (Vám jako zapůjčitel) vrátit. Pokud jméno vydlužitele naleznete ve veřejně přístupném insolvenčním rejstříku (dostupném zdarma na internetové adrese www.justice.cz), pak je třeba Vaši pohledávku přihlásit ve lhůtě uvedené v detailu insolvenčního řízení. Jinak Vám doporučuji zaslat vydlužiteli výzvu k vrácení zápůjčky podle § 142a odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, a nebude - li s Vámi vydlužitel (i nadále) komunikovat a zápůjčku Vám (v zákonném ustanovení uvedené sedmidenní lhůtě) nevrátí, domáhat se (nejpozději v obecné tříleté promlčecí lhůtě) vrácení zápůjčky žalobou u soudu. Pro příště obecně (i ostatním čtenářům) doporučuji přizvat ke sjednání smlouvy o zápůjčce svědka, ujednat úroky, smluvní pokutu a zajištění (např. zástavou nebo ručením).

Pěkný den.

Nevíte si rady s věcmi kolem práva? Potřebujete poradit například v oblasti občanského zákoníku?

Obráťte se na nás.

Dotazy zasílejte na adresu redakce
office@moravskysenior.cz

Na Svatém Kopečku přibude návrší Jana Pavla II.

Před dvaceti lety navštívil Olomouc tehdejší papež Jan Pavel II. Svatý otec v Olomouci kanonizoval blahoslavenou Zdislavu z Lemberka a Jana Sarkandra. Zavítal tehdy i do baziliky na Svatý Kopeček, kde jej vítaly zástupy věřících. Prostranství před bazilikou nyní ponese jméno papeže, který byl mezitím sám svatořečen.

O pojmenování malého náměstí před chrámem Navštívení Panny Marie požádalo městskou radu Arcibiskupství olomoucké. „Tímto návrhem se zabývala kulturní komise, která navrhla název Park Jana Pavla II. Po dalších jednáních s komisí městské části a s představitelem farnosti

Bernardem Petrem Slabochem jsme došli k finálnímu návrhu Návrší Jana Pavla II.,“ popsal genezi vzniku nového názvu náměstek primátora Pavel Urbášek. Konečné slovo bude mít zastupitelstvo, kterému bude návrh předložen ke schválení.

V souvislosti s touto novinkou bude přejmenována i malá část dnešního Sadového náměstí, to se ovšem dotkne pouze zdejšího římskokatolického farního úřadu a sídla Matice svatokopecké, obě instituce s tím souhlasí. Větší část Sadového náměstí si ponechává původní název.

(red)

Nové bydlení pro seniory na Přichystalově ulici

Dříve zdevastovaný dům v Přichystalově ulici číslo 70 se během uplynulých let převlékl do nového kabátu. Olomoucká radnice ho totiž nechala zrekonstruovat a vznikly zde byty pro seniory. V domě je 59 bytů velikosti 1+kk, 2+kk a 2+1, včetně šesti bytů bezbariérových. V malometrážních bytech je oproti ostatním městským bytům, zvýhodněné nájemné. V ceně nájemného, které je přece jen o malinko vyšší než v případech obdobného bydlení, se odrazil fakt, že dům je zvenčí i zevnitř kompletně zrekonstruovaný. Kompenzací je však podle tiskového oddělení magistrátu úspora v platbách za energie, jelikož je objekt zateplený. Při slavnostním otevření 22. května si nemovitost prohlédli i hlavní zástupci města. Nechyběl zde například pan primátor Antonín Staněk. „Oceňuji, že po dlouhé době zvolilo město místo prodeje rekonstrukci bytového domu, čímž zvyšuje nabídku nájemních bytů. Jsem přesvědčen, že všichni obyvatelé Nového Světa ocení změnu k lepšímu a historie tohoto domu bude pouze ponaučením a mementem budoucím generacím“, poznamenal primátor Antonín Staněk.

Po novém bydlení se strhla velká vlna zájmu. „Příjemně nás překvapila rychlost, se kterou byly byty obsazeny. V současné době jsou všechny byty pro seniory obsazeny, pouze o obsazení bezbariérových bytů ještě jednáme,“ sdělil náměstek primátora Ladislav Šnevajs. „Domní-

váme se, že pro seniory je důležitá dostupná nabídka takzvaného ústupového bydlení – malý byt s minimem bariér, kde dokáže senior s dopomocí rodiny nebo pečovatelské služby zůstat co nejdéle a nemusí se stěhovat do sociální služby v domovech pro seniory s 24 hodinovou péčí,“ dodal náměstek Šnevajs s tím, že pro mnoho seniorů je také nájemní bydlení v městských bytech spojeno s určitým pocitem jistoty, že je nikdo bezdůvodně z bytu nevystěhuje, jak se často obávají u bytů pronajímaných soukromými vlastníky.

Zajímavou zprávou pro seniory jistě je, že se přímo v budově Přichystalova 70 otevře od letošního září nový klub pro seniory, do kterého mohou samozřejmě docházet senioři z celé okolní čtvrti. Tento klub doplní síť stávajících devatenácti klubů pro seniory, senioři se v něm mohou setkávat, slavit společně svátky nebo se věnovat svým koníčkům. „V některých klubech se hodně zpívá a hraje na kytaru, v jiných máme šachové nebo karetní kroužky, v klubech se také pouštějí filmy nebo pořádají soutěže o nejlepší bábovku. Záleží to na zájmu konkrétních lidí, tak jsme zvědaví, kam se bude ubírat nový klub na Přichystalově 70“, uzavřel Ladislav Šnevajs.

zdroj foto: MmOl, Blanka Martinovská

(red)

Otevření nového bydlení pro seniory v Přichystalově ulici 70 se zúčastnil olomoucký primátor Antonín Staněk (vlevo) a jeho náměstek Ladislav Šnevajs (vpravo).

Dům v Přichystalově ulici v nové podobě a zrekonstruovaném stavu. Zdroj foto: 2x MmOl, Blanka Martinovská

Návštěva prezidenta v kraji

Olomoucký kraj má za sebou druhou návštěvu prezidenta Miloše Zemana. Jeho návštěva, během které kromě krajského města zavítal do Hanušovic, Zlatých Hor či Jeseníku, se uskutečnila 13. až 15. května. Na snímku hlavu státu vítá olomoucký hejtman Jiří Rozbořil. Zdroj: Olomoucký kraj

Nová jízdenka má usnadnit cestování v kraji

Zatímco pomalu a jistě dozívají emoce z uplynulého hokejového šampionátu, je před námi další sportovní svátek. Fotbalové mistrovství Evropy hráčů do jedenadvaceti let se v Česku uskuteční od 17. do 30. června. A jedním z hlavních dějišť bude vedle Prahy a Uherského Hradiště také Olomouc. Na trávníku Androva stadionu se utkají fotbalové týmy Anglie, Itálie a také Švédska. První zápas se zde bude hrát 18. června, kdy na hřiště nastoupí týmy Itálie a Švédska. 21. června se utkají fotbalisté Švédska s Angličany a 24. června je na pořadu soubor anglické reprezentace s italskou. A odehraje se zde také semifinálový mač mezi vítězi

1. B a 2. A skupiny. Vstupenky na olomoucké zápasy jsou již vyprodané. Fotbalový fanoušek, kteří je nestihli zakoupit, nemusí ztrácet dobrou náladu. Tě bude dozajista plná také fan zóna, která vznikne nedaleko stadionu. „Město se připravuje už nyní na tisíce fotbalových fanoušků nejen z tuzemska, ale především z Itálie a Anglie. V době šampionátu přibude ve městě speciální orientační systém, posílena bude také MHD. Fanoušci se vstupenkou na utkání budou mít v den zápasu cestu v tramvaji či autobuse zdarma,“ uvedl Michal Folta, mluvčí olomouckého magistrátu.

(red)

Fotbalový svátek je tu, ME U21 bude hostit i Olomouc

Zatímco pomalu a jistě dozívají emoce z uplynulého hokejového šampionátu, je před námi další sportovní svátek. Fotbalové mistrovství Evropy hráčů do jedenadvaceti let se v Česku uskuteční od 17. do 30. června. A jedním z hlavních dějišť bude vedle Prahy a Uherského Hradiště také Olomouc. Na trávníku Androva stadionu se utkají fotbalové týmy Anglie, Itálie a také Švédska. První zápas se zde bude hrát 18. června, kdy na hřiště nastoupí týmy Itálie a Švédska. 21. června se utkají fotbalisté Švédska s Angličany a 24. června je na pořadu soubor anglické reprezentace s italskou. A odehraje se zde také semifinálový mač mezi vítězi

1. B a 2. A skupiny. Vstupenky na olomoucké zápasy jsou již vyprodané. Fotbalový fanoušek, kteří je nestihli zakoupit, nemusí ztrácet dobrou náladu. Tě bude dozajista plná také fan zóna, která vznikne nedaleko stadionu. „Město se připravuje už nyní na tisíce fotbalových fanoušků nejen z tuzemska, ale především z Itálie a Anglie. V době šampionátu přibude ve městě speciální orientační systém, posílena bude také MHD. Fanoušci se vstupenkou na utkání budou mít v den zápasu cestu v tramvaji či autobuse zdarma,“ uvedl Michal Folta, mluvčí olomouckého magistrátu.

(red)

Půlmaraton se blíží

Mattoni 1/2Maraton Olomouc patří už dlouho mezi nejoblíbenější běžecké závody u nás. Loni se Olomouc zapsala na atletickou mapu světa díky účasti největších světových maratonských hvězd, letos poprvé získala nejvyšší ocenění Mezinárodní asociace atletických federací IAAF – zlatou známku kvality.

Spolu s Ústím nad Labem jsou to dvě nejmenší města světa s takovým oceněním. Organizátoři navíc letos vyčíslili i ekonomický přínos celé akce pro město i celý kraj.

Carlo Capalbo, prezident organizačního výboru RunCzech běžecké ligy, do níž olomoucký půlmaraton patří, slavnostně předal již v březnu plaketu zlaté známky do rukou primátora Antonína Staňka a náměstka hejtmána Olomouckého kraje Radovana Raštáka.

„Získem zlaté známky se závod Mattoni 1/2Maraton Olomouc zařadil mezi nejprestižnější atletické závody světa. Uznání Mezinárodní asociace atletických federací, které olomouckému závodu náleží, je pro nás obrovským úspěchem. Ocenění zvedá prestiž města a přispívá tak k jeho zviditelnění v celosvětovém měřítku, a to nejen na poli sportovním,“ uvedl primátor Olomouce Antonín Staněk.

Mattoni 1/2Maraton Olomouc je spolu s mistrovstvím Evropy ve fotbale do 21 let nejdůležitější sportovní událostí roku. Poběží se v sobotu 20. června. V 17 hodin odstartuje dm rodinný běh, dvě hodiny nato i půlmaraton.

Půlmaraton v číslech

- 22 034 – tolik návštěvníků se zúčastnilo běžeckého závodu v roce 2014
- 34 milionů korun utratili dohromady všichni návštěvníci ve městě včetně registračních poplatků za závod, za ubytování, stravování, nákupy, místní dopravu apod. Přímo do městské pokladny plynuly místní ubytovací a rekreační poplatky ve výši cca 280 tisíc Kč.
- O 17 milionů korun narostla místní produkce zboží a služeb k uspokojení zvýšené poptávky v souvislosti s olomouckým půlmaratonem.
- Hotely, restaurace a další podniky musely kvůli poptávce ze strany návštěvníků zaměstnat mnoho nových pracovníků, což v přepočtu na plné celoroční úvazky znamenalo vytvoření 16,4 pracovních míst.

Zdroj: RunCzech

Den předtím se na Výstavišti Flora Olomouc otevře také Moravia Sport Expo, druhý ročník veletrhu pro všechny vyznavače aktivního životního stylu.

Startovní čísla si mezi sebou letos rozdělí 5500 běžců, což z Mattoni 1/2Maratonu Olomouc dělá druhý největší půlmaraton České republiky. Kapacita závodu je naplněná a startovní číslo lze získat už pouze od některé z partnerských charitativních organizací. Více informací na www.runczech.cz.

Tisíce běžců obsadí ulice Olomouce v sobotu 20. června. Na olomoucký půlmaratón opět přijedou i špičky běžeckého světa. Tradičně se závodu účastní také Petra Kamínková (na snímku vpravo dole).

Zdroj: RunCzech, archiv 2014

Olomouc se přenesse do barokních kulís

Třetí ročník letních večerů s barokní operou v historických kulísách klepe na dveře. Olomoucké barokní slavnosti startují 1. července a potrvají do 24. července. Ústřední scéna, kterou má pod záštitou soubor Ensemble Damian, bude v uměleckém centru UP, doprovodný program zase nabídne noční prohlídku Sarkandrovky kaple a výstup na věž kostela svatého Michala s průvodcem. Přinášíme vám podrobný rozpis programu. Více informací najdete také na www.baroko.olomouc.eu. Zde se dají zakoupit skrze portál ticketpro.cz také vstupenky na celovečerní program. Základní vstupné je 150 korun, senioři zaplatí 100 korun. (red)

ilustrační foto, zdroj: Ensemble Damian

Každodenní program

19.30 – 20 hodin Tafelmusik

20 – 21 hodin Barokní opera (viz. dále)

21 – 22 hodin noční prohlídky Sarkandrovky kaple a výstup na věž svatomichalského kostela s průvodcem
Rozpis oper

1. - 4. 7. Wolfgang Amadeus Mozart: Apollo et Hyacinthus
Mozartova první opera, zkomponovaná jím na latinský text v 11 letech. Lásky a intriky bohů v příběhu na námět z řecké mytologie.

5. - 8. 7. Saeculum coronatum

Rekonstrukce alegorického melodramatu, kterým bylo v Olomouci počteno a korunováno uplynulé 17. století.

9. - 12. 7. Tomáš Hanzlík: Endymio

Neobarokní opera na barokní libreto na motivy antické mytologie o moci Amorových šípů.

13. - 16. 7. Josef Schreier: Aurea libertas, Veritas exulant
Neobarokní opera na barokní libreto na motivy antické mytologie o moci Amorových šípů.

17. - 20. 7. Claudio Monteverdi: Orfeus – hudební pohádka
Slavný příběh z řecké mytologie o pěvci Orfeovi, který se vydal pro svou milovanou ženu až do podsvětí. V novém českém přebásnění.

21. - 24. 7. Antonio Vivaldi: La senna festeggiate
Alegorická serenata v italsko-francouzském stylu. Zlatý věk, Statečnost a Seina opěvují panovníka a jeho vlastnosti.

Doprovodný program

Barokní prohlídky Olomouce 1. - 24. 7.

2x týdně – pátek, sobota/ od 17 hod./ délka prohlídky 1,5 hodiny

Dva tematické okruhy / sraz před informačním centrem na horním náměstí, cena 50 korun dospělí, senioři 25 korun:

- Barokní skvosty – 3., 10., 17., 24.7.
- Vojenská barokní pevnost – 4., 11., 18.7.

V putování za předky pomůže rodopisná výstava

Putování za předky je název výstavy, která bude k vidění od 13. června do 8. července ve výstavním sále městské knihovny Domeček v Lipníku nad Bečvou. Expozice seznámí veřejnost s genealogií a heraldikou, tedy s rodokmeny a znaky. Děti si budou moci namalovat rodový erb či vypracovat základní rodokmen své rodiny. Expozice je otevřená ve dnech pondělí až středa od 9 do 12 a od 15 do 17 hodin, v sobotu se dá navštívit mezi 15. a 17. hodinou. Pouze v pondělí 6. července bude výstava veřejnosti uzavřena. (red)

Mnoho životů jednoho stromu

Mnoho životů jednoho stromu. Tak zní název výstavy, která začala na začátku června a potrvá ve Vlastivědném muzeu Jesenicka do 6. září. Výstava s podporou Lesů ČR o stromech a jejich vztazích s interaktivními prvky lesní pedagogiky má návštěvníky vtáhnout do koloběhu života stromu i lesa. Vstupné je 40 korun, zlevněné 20 korun.

Proměny Jesenicka po 2. světové válce

Přednáška věnovaná osudům Jesenicka v období prvních let po skončení druhé světové války je připravena v pátek 26. června ve Středisku volného času DUHA. Mezi hlavní témata bude patřit proměna politického, hospodářského, společenského i kulturního obrazu regionu spojená neodlučně s vysídlováním německého obyvatelstva a příchodem nových osídlenců. Akce startuje v 17.30 hodin. Vstupné je 20 korun.

Premiéra Turandota pod širým nebem

Premiérová open air verze Pucciniho pohádkové opery Turandot se odehraje 25. června na Šternberském hradě. Představení pod širým v podání Moravského divadla Olomouc začíná v areálu hradu ve 20.30 hodin. Vstupenky jsou k dostání ve třech cenových skupinách, VIP stojí 590. Do dalších dvou sektorů stojí lístky 390 a 250 korun.

Klášteří hudební slavnosti zahájí barokní opera. Přijede i Šporcl

Houslový virtuóz Pavel Šporcl, barokní opera Armida, charismatická herečka a dabérka Valerie Zawadská, smyčcová kvarteta a především oslava a překrásný prožitek z vážné hudby. To vše přináší Klášteří hudební slavnosti, které bude hostit sedm obcí na severu kraje od 28. června do 12. července. Celkem je v programu zakomponováno devět kulturních událostí, které se uskuteční jednak v prostorách zrenovovaného klášterního kostela v Šumperku, ale také například na zámku v Bludově, klášterním kostele na Hedeči v Králíkách, či například v kostele sv. Martina v Krnově.

Začátek festivalu bude velkolepý. Historicky poprvé se totiž v Šumperku odehraje barokní opera. Od 20 hodin v neděli 28. června se areál klášterního kostela stane kulísou pro operu Armida od skladatele Giuseppe Scarlattioho. O hudební zážitek se postará soubor Florea Musica, taneční vystoupení zajistí soubor Hartig Ensemble. V roli Armidy vystoupí Alice Martini, Rinalda se zhostí Lucie Rozsnyó (obě soprán) a Ubalda ztvární Jaroslav Březina (tenor).

To je však jen začátek. Zatímco v minulých ročnících se

jednou z hlavních hvězd stala houslistka Gabriela Demeterová, pro letošek na Klášterních hudebních slavnostech bude zářit Pavel Šporcl. V Šumperku a v kongresovém sálu PLL v Jeseníku vystoupí se skladbami k počtě Paganiniho. Hudební lahůdky pro housle poté zazní v jeho podání v kostele sv. Martina v Krnově.

Festival zakončí koncert 12. července koncert Komorní filharmonie Pardubice dirigovaný Markem Ivanovičem. Ceny vstupenek se pohybují od 100 do 310 korun. Více informací na www.klasternihudebnislavnosti.cz. (red)

Pavel Šporcl, zdroj: www.klasternihudebnislavnosti.cz

Program a vstupné

28.6.2015 / Šumperk / opera Armida / 250 Kč v předprodeji - 290 Kč v den koncertu a na místě

4.7.2015 / Rapotín / Doležalovo kvarteto a Valérie Zawadská / 120 Kč

5.7.2015 / Králíky / Linha Singers / 120 Kč

6.7.2015 / Loučná / Linha Singers / 120 Kč

7.7.2015 / Šumperk / Pavel Šporcl - housle / 270 Kč v předprodeji - 310 Kč v den koncertu a na místě

8.7.2015 / Jeseník / Pavel Šporcl - housle / 270 Kč v předprodeji - 310 Kč v den koncertu a na místě

9.7.2015 / Krnov / Pavel Šporcl - housle / 270 Kč v předprodeji - 310 Kč v den koncertu a na místě

11.7.2015 / Bludov / Kytara v baroku a klasicismu / 100 Kč

12.7.2015 / Šumperk / Schubert, Beethoven / 180 Kč v předprodeji - 210 v den koncertu a na místě

Scéna Divadla na Šantovce bude patřit Flamencu

Každý rok se sejdou studentky flamenca z Olomouce, Přerova a Ostravy, aby sobě i divákům předvedly, co všechno se za ten rok pod vedením svých lektorek Evy Blahouškové, Hanele Dezortové, Denisy Pavelové a Petry Pšenkové naučily. Ani letos tomu nebude jinak a představí se jak flamencové elévky, pro které bude představení premiérou, tak tanečnice, které už sbírají ceny na mezinárodních soutěžích. Jedinečná taneční show z produkce Aires del Sur přivítá Divadlo na Šantovce 24. června od 19 hodin. Vstupné je 80 korun.

Filmový klub seniorů v kině Metropol

17. června Čarovný les

Čarovný les je moderním zpracováním oblíbených pohádek bratří Grimmů, ve kterém se protínají příběhy hned několika z nich, a který ukazuje, jaké důsledky mají přání a poslání jejich postav.

25. června Dejte mi pokoj!

Michela Leprouxe, vášnivého milovníka hudby, potkalo nečekané štěstí. Na bleším trhu objevil vzácnou gramodesku – první album muzikanta Neila Youarta, které se jmenuje „Me, myself and I“. A od té chvíle touží Michel po jediném: v naprostém tichu, klidu, samotě a domácí pohodě si vychutnat tento hudební klenot. Jenže, v tom okamžiku, kdy už pomalu zasouvá jehlu gramofonu do drážky této vzácné gramodesky, se celý svět a snad i všichni jeho obyvatelé proti němu spiknou.

29. června Fénix

Sugestivní snímek německého režiséra Christiana Petzolda odkazuje ke klasickým filmům noir a jeho napětí postupně graduje prostřednictvím strhujícího výkonu Niny Hossové.

Projekce začínají vždy ve 14 hodin, vstupné stojí 60 korun.

Ololodí za netradičním výletem

Chcete si prohlédnout část Olomouce z netradičního pohledu a dozvědět se přitom o městě víc? Pak se vydejte vzhůru na palubu první výletní lodi s názvem Ololodí. Ta zahájila svůj provoz na konci letošního května. Ze svého přístavu u olomouckého U-klubu ve Šmeralově ulici vyplouvá Ololodí každý den, a to od pondělí do pátku v časech mezi 15. a 17. hodinou. O víkendech brázdí po řece Moravě od 10 do 17 hodin. „Nedílnou součástí plavby je i průvodcovská činnost s výkladem o historii,“ nalákal kapitán Šimon Pelikán. Během pětáctyřicetiminutové plavby se posádka vydá ke Klášternímu Hradisku a odtud zamíří zpět k centru. Cíl je u jezu v oblasti pevnůstky. Základní palubní lístek stojí 90 korun, děti, studenti a senioři zaplatí 60 korun. Minimální počet cestujících pro vyplutí je pět osob.

Ololodí v přístavu, zdroj: Facebook

V Haňovicích budou závodit rybáři

Rybářské závody i pro amatéry se chystají v Haňovicích na Litovelsku. Uskuteční se 20. června na rybníku za bytovkami. Zápis bude v 5.30, zahájení závodů v 6 hodin.

Litovelští senioři pořádají výlet

Seniorklub Litovel zve seniory na turistický výlet Javoříčko - Bouzov, který se koná 24. června 2015. Sraz účastníků je na autobusovém nádraží, odjezd linkovým autobusem z autobusového nádraží Litovel v 10.40 hodin. „Z Javoříčka půjdeme lesní cestou do Bouzova. Plánovaný odjezd z Bouzova náměstí je v 16.30 nebo 17.20 hodin,“ přibližují organizátoři s tím, že trasa je středně náročná.

(red)

Léčivá moc stromů

Motto: Jistě každý z nás má svůj strom. Spojuje ho s ním dávný zážitek, a je-li to starý, prastarý strom, jakoby prodlužoval naši paměť do minulosti. Svůj strom vídáme denně, máme-li štěstí žít s ním ustavičně. Neří-li nám to přáno, vzpomínáme na něj, bojíme se o něj, je nám po něm smutno, jako po příteli.

František Hrubín

Máme rádi stromy

Pro jejich krásu, tvarovou rozmanitost, pro jejich příběhy, zkráceně pro jejich nenahraditelnost v přírodě, jejíž je člověk nedílnou součástí. Jsou to zvláštní rostliny.

Z maličkého křehkého semenáčku dokáží vyrůst do velikána, jehož stáří se počítá na stovky, ba tisíce let. Jejich kůra je už rozpukaná, kmeny jsou už duté, ale stále je v nich obdivuhodná síla žít, vytrvat a nevzdát se.

Strom zaujímal vždy význačné místo v životě lidí

A to především pro užitek, který strom lidem poskytoval např. ve formě svých plodů (ovoce, ořechy, bukvice, žaludy a pod...). Z kůry se vyrábělo tříslo na vydělávání kůže, stromové lýko se používalo nejen v sadařství, ale i na zhotovování obuvi a tašek, z proutů se pletly košíky. Hlavní užitek stromů však spočíval v jejich dřevě které bylo hlavním materiálem na stavby obydlí i hospodářských budov, na nábytek, na povozy, na jednoduché stroje. Bez papíru ze dřeva by Gutenbergův knihtisk byl k ničemu, zpevňovaly se jím chodby při těžbě nerostů. Dřevo bylo po staletí i hlavním topivem, sloužilo k osvětlování formou loučí, k výrobě dřevěného uhlí a byli bychom i bez medu, neboť z vykotlaných stromů se stavěly úly. Chránily lidská obydlí před větrem, dřevem se zpevňovaly hráze, stavěly se z něho lodě.

Pod jejich korunami hledal člověk úkryt při nepohodě, v jejich blahodárném stínu lidé odpočívali nebo se scházeli na besedy. Stromy vytvářejí přirozené větrolamy, udržují vláhu, ozdravují ovzduší, jsou domovem hmyzu a ptactva, dotvářejí krajinu.

Často se strom stával předmětem lidového podání, vznikaly o něm písně, stával se hrdinou pohádek, svou roli měl v lidových pověstech i pověrách.

Strom doslovně provází člověka od kolébky, až po rakev.

Kult stromů

Ten se projevoval nejen u dávných Slovanů, Germánů, Skandinávců, ale i u Indů či amerických Indiánů. U nás v Evropě, dnes bychom asi řekli u nás v EU, se kultovními stromy stávaly většinou duby, lípy, jasan, z ovocných pak zejména jabloně. Později si dub a jeho ratolesti přisvoili i Germáni. Z historie však víme, že dub nebyl zasvěceným stromem pouze Germánů, ale rovněž i řeckému Diovi, římskému Jupiterovi i slovanskému Perunovi či Provovi. Lípu měli rádi a tuto uctívaly jak Germané, tak i Slované. Z konce 16. století je historii známo nařízení Augusta saského, které začínalo slovy „Dáno pod lípou...“. Protože se lípa hojně vyskytovala ve východní části Evropy, která je považována za pravlast Slovanů, lze snadno pochopit, proč obrozenecký básník a prozaik Jan Kolár zvolil lípu za slovanský symbol.

Jasan naproti tomu hrál významnou roli ve skandinávské mytologii. Za strom plodnosti se v Litvě považuje vrba, bříza, symbolizující jarní sílu, je kultovním stromem Rusů.

Stromy v mytologii

Setkáváme se často s představou, že strom je sídlem lidské duše, že les je místo, kde pobývají zemřelí. Tomu odpovídala i představa, že strom, který vyrostl na hrobě zemřelého, skrýval v sobě jeho duši. Vztahovalo se to zejména k hrobům nevinně zabitých, kdy strom prozrazoval zločin nebo žádal o pomoc.

U mnohých národů se vyprávějí staré mýty o tom, že lidé vlastně vznikli ze stromů. Staroislandská „Edda“ vyprávuje, že první lidi vytvořili bohové z jasanů. Z dalšího lidového podání se dovídáme, že porodní bába bere děti z dutiny stromů, a že děti, před svým narozením, žijí v jejich větvích.

Je také hluboce zakořeněna představa o totožnosti lidí a stromů. Proto byly také určité stromy oslovovány „pane, paní“. Věřilo se, že stromy mohou mluvit a dokonce zpívat, a že duše člověka část života prožívá právě ve stromu. Z toho vychází i představa o stromech, které krvácejí při poranění. Proto někdy dřevorubci před jeho pokácením prosili strom za odpuštění. Poškození stromu bylo považováno za jedno z největších provinění.

Narození dítěte

Bývalo zvykem, že otec na počest této radostné události vysadil strom. Přesně podle lidového rčení „postavíš dům, počneš potomka, zasadíš strom“. Strom pak s dítětem rostl, stal se jakoby jeho životním strážcem. Byl to zkrát-

Autorem textů nového seriálu je Jiří Trefný (vpravo), o grafickou stránku se stará Vít Stanovský (vlevo).

ka jeho strom života. V Nizozemí se při narození dcery vysazoval topol, ve Švýcarsku hrušeň a při narození syna pak jabloň. Při odchodu do ciziny se věřilo, že zanechají-li doma svůj strom, bude tento blízkým dávat najevo, jak se dotyčným ve světě daří.

Ochranná, ale i jiná funkce stromů

Pro celou vesnickou pospolitost byly velmi důležité tzv. ochranné stromy, lokalizované většinou v centru osady. Ochranný strom byl životním symbolem celého kmene, později celé lidské pospolitosti. Symbolizoval pak život celého lidského rodu a byl proto nazýván „stromem světovým“. U Germánů i Slovanů v této době byl za takový světový strom shodně považován dub, u skandinávských národů jasan, v představách starých Indů to byl fíkovník.

Kromě vzrůstu, jejich odolnosti a krásy obdivovali lidé u stromů jejich životní sílu, schopnost se každým rokem na jaře znovu zazelenat. V představách lidí byla zakořeněna hluboká víra, že tuto jejich vegetativní sílu je možno ze stromů přenést i na člověka. Proto o Velké noci chasníci šlehali děvčata březovým, vrbovým, lískovým nebo jalovcovým tatem, aby jim po celý rok zajistili svěžest, hbitost a mládí.

I v magických úkonech, jako bylo věštění, přikouzlení lásky či vymodlení dítěte měl strom své místo. Je to zvyk starobylý, jdoucí napříč kontinenty. Tak například antičtí kněží věštili budoucnost ze šumění stromů, například z Diova dubu v Dodone. Nic dobrého nevěstila skutečnost, jestliže se suchý strom najednou zazelenal nebo vykvetl v nezvyklou dobu.

Stromy v lidové medicíně

Svou roli v ní měly nejen pro léčivou moc jejich květů, listů, kůry, větviček a plodů, ale i jako součást léčení magického. Lidé se domnívali, že vlastní nemoc jde přenést na strom, na ducha stromu. Proto nemocní nechávali na stromě součásti svého oblečení. Tento způsob terapie nebyl praktikován pouze u Slovanů, ale cestovatelé nacházeli tyto svršky i na stromech v Asii, Africe i Americe. Rovněž neštěstí, nemoci i bídy se bylo možno zbavit zatlučením kolíku do stromu. Staří Rusové i Němci navíc protahovali nemocné děti rozštípnutým stromem, nebo jeho dutinou, aby duch žijící ve stromu nemoc z dítěte setřásl, setřel.

Lidé ve své fantazii nacházeli i vnější podobnost mezi vzrůstem stromu, tvarem jeho větví a svým vlastním tělem. Kmen připomínal tělo, kůra byla považována za kůži, z které při jeho poranění vytékala „bílá krev= míza“, jindy dokonce u tisů vytékala i „krev červená“.

Období romantismu na počátku 19. století

Kult stromů byl opět oživován a stával se i formou českého národního uvědomění. Připomínaly se stromy husitské, Žižkovy, Husovy. Je to aktuální i v roce 2015, kdy si připomínáme, že od upálení Mistra Jana Husa v Kostnici u Bodamského jezera dne 6. července 1415, uplyne 600 let. Při zrušení roboty císařským patentem v r. 1848 bylo také, zejména na venkově, vysazeno mnoho stromů.

Velká francouzská revoluce

Rovněž i v našich historických zemích se ujal zvyk, spojený právě s výsadbou nových stromů, zejména pak lip. Ve Francii totiž v době Velké francouzské revoluce byly vysa-

zovány „stromy Svobody“. Tento zvyk, mající svůj původ ve Velké francouzské revoluci, se nebývale ujal i v Československé republice. Po jejím vzniku, v r. 1918 bylo v našich vesnicích i městech vysazeno mnoho lip-„stromů Republiky a stromů Svobody“. Podobně byly stromy, převážně lípy, vysazovány i k výročí založení republiky a také v období „Pražského jara“ v r. 1968. A děje se tak doposud. V době národního osvobození označil spisovatel a básník Jan Kolár lípu za symbol slovanské vzájemnosti. Tento symbol padl v našich historických zemích na úrodnou půdu. Jen si vzpomeňme na scénu, kdy Přemysl, v nejslavnostnější české opeře Bedřicha Smetany, s úctou oslovuje staré lípy, jakožto slovanský symbol. Podobně je tomu i na Alšově obraze „Buditel pod slovanskou lípou“.

Lípa a lipová ratolest našla své nenahraditelné místo i v československé a po rozdělení Československa i v české státní symbolice. Lipová ratolest je zobrazena na velkém státním znaku, na prezidentské standartě, na slavnostních uniformách a také na bankovkách.

Závěr:

Tato úvodní kapitola je vstupní bránou do MS připravovaného seriálu „Léčivá moc stromů“. Protože našim věrným průvodcem, po celou dobu jeho trvání, bude slavný učený doktor Petr Ondřej Mathioli, nebude na škodu si ho krátce připomenout:

Pietro Andrea Gregorio Mattioli (též Matthiolus, Mathioli, někdy počeštěně Petr Ondřej Mathioli) (*23. března 1501, Siena – +1577, Trident) byl významný renesanční lékař a botanik italského původu. Dětství trávil v Sieně a Benátkách, medicínu studoval na univerzitě v Padově, ale s učitelem a chirurgem Caravitou navštívil i jiné italské univerzity, například Římskou univerzitu. Studia dokončil roku 1523. Jako lékař působil v Sieně, Římě, Tridentu (jako osobní lékař zdejšího biskupa) a v Gorizii, kam byl povolán ve čtyřicátých letech. Od roku 1554, po dobu přibližně 10 let, žil Mahtioli v Praze, kam byl povolán jako osobní lékař arciknížete Ferdinanda Tyrolského, v letech 1547–66 českého místodržícího. V Praze publikoval u Jiřího Melantricha z Aventina. V roce 1562, v překladu lékaře Tadeáše Hájka z Hájku vyšel v češtině, a to v rozšířeném vydání, slavný Mathioliho „Herbář neboli Bylinář“. Toto jeho nejvýznamnější dílo vyšlo poté ještě mnohokrát a je vydáváno v podstatě až do současnosti. Jméno Petra Ondřeje Mathioliho bylo umístěno pod okny Národního muzea v Praze.

Vůně akátů

Motto:
**Všechny věci jsou jedy
a nic není bez jedu
záleží jenom na dávce,
aby něco jedem nebylo.
(Paracelsus 1493-1541)**

**Trnovník akát, cenná to léčivá
rostlina**

Latinsky *Robinia pseudoacacia* je strom nebo keř s kmenem pravidelně nižším než 20 m, zřídka až 25 m vysokým. Má kulovitý kořen, delší povrchové postranní kořeny a bohaté kořenové výmladky. Kmen mívá tlustou, světlešedou až tmavohnědou a hluboce rozpukanou borku (kůru). Větve a větévky jsou hladké, lysé a tvoří rozložitou kulatou korunu. Listy jsou 30 až 30 cm dlouhé, střídavé, lichospeřené. Palisty jsou nejčastěji v dolní části koruny přeměněné ve dva tupé trny. Trnovník akát patří mezi relativně krátkověké stromy, dožívá se jen zřídka přes 200 let. Je známo asi 20 druhů trnovníku. Stopy rodu *Robinia* byly v Evropě nalezeny na kamenech z období eocenu a miocenu.

Kvetou akáty, pro včely začíná Eden a jaro vrcholí

Akát má velmi voňavé, velké bílé a nejedovaté květy. Bohatě kvete od poloviny května, ve studenějších oblastech i v červnu, kdy ostatní stromy jsou už po odkvetu. Omamná vůně hroznů bílých květů rybářům ohlašuje, že je třeba se vydat na úhoře a včelařům, že se blíží období snůšky jednoho z nejlepších medů.

Je významnou medonosnou rostlinou, zejména v lokalitách jižní Moravy, kde se za ním v sezoně jezdí s včelami kočovat. Z jednoho hektaru akátového lesa se získává 350 až 1 700 kg medu. Akátový med je vodojasný až žlutavý se zelenkavým reflexem. Má výraznou chuť a silnou vůni po akátových květech, těžko krystalizuje a dlouho zůstává v tekutém stavu. Med z akátu může být užíván při zažívacích potížích způsobených gastrickou hypertrofií. Akátový med je považován za jeden z nejlepších.

Plody jsou krátké, stopkaté lusky 5-10 cm dlouhé a 1-2 cm široké, 4 – 10 semenné. Otvírají se až teprve během zimního období. Zrají v říjnu až listopadu. Semena po vypadání z lusků rozšiřují hlavně ptáci (vrány, straky, sojky), někteří všežraví savci (prase domácí i divoké), ale i vítr a voda.

Jak akát ke svému latinskému jménu *Robinia pseudoacacia* přišel?

Své odborné jméno dostal po zahradníkovi francouzského krále Ludvíka XIII (1601-1643) - Jeana Robina. Jeho otec jej přivezl do Evropy ze severoamerické Virginie a vysadil ho v Jardin des Plante v Paříži. Akát se rychle rozšířil, protože je nenáročný na půdu, ale má zvýšené nároky na teplo a světlo. Vysazoval se zejména v parcích za účelem oživení zeleně, dále jako rostlina medonosná a k upevňování svahů a strží. Z tohoto důvodu se, z dnešního pohledu dost nerozvázně, asi před dvěma sty lety, začal vysazovat i u nás.

Dříve ho všichni chtěli a dnes bychom se ho nejraději zbavili,

a to proto, že se nesnáší s ostatními rostlinami. Z kořenů vylučuje jedovaté látky, které je ničí. Místy došlo k úplnému vyhubení vzácné teplomilné stepní květeny. V jeho sousedství se nedaří ovoci a v jeho korunách, pro jeho pozdní rašení, nehnízdni zpěvné ptactvo. Pro své negativní vlastnosti není tedy akát oblíben při tvorbě krajiny. Jeho tvrdé dřevo nachází naopak pro člověka využití. Mimo jiné se z něho vyrábějí sudy a dlouhé sudové zátky. V těchto případech bývá často používán místo dubu, protože na rozdíl od něho není napadán duběnkou, kterou způsobuje blanokřídlý hmyz žlabatka dubová.

Mathioliho citace

Z českého překladu jeho slavného Herbáře aneb Bylináře z r. 1562, kde v kapitole „Trnovník strom egyptský“ P.O.M. uvádí: „Akácia, strom bodlinatý, křivitý, nerovný, roste v Egyptě. Květ má bílý, semeno podobné škrkavičnému hrachu. Jest uzavřeno v jakýchsi mošničkách nebo luskách. Z tohoto semene se vylučuje mízka nebo šťáva, která se suší na slunci. Akácia je přirozenosti téměř studené, suché, trpké a zemité. Má moc zhušťovati. Akácia zastavuje přílišný výtok ženský, buď po vnitřním použití, nebo v obkladech. Šťáva akácie je také užitečná jako lék proti rozežraným neštovicím nebo vředům a proti zhnisání nehtů“.

A co je nám známo o akátu dnes?

Z akátu se u nás sbírají květy-Flos pseudoacaciae. Sběr se provádí v květnu až červnu odtrháváním jednotlivých květů ze střapců. Sušíme ihned a opatrně, vždy v tenkých vrstvách. Květy mají sklon k zapařování a hnědnutí

Je důležité vědět!

Celá rostlina, kromě květů, je dosti jedovatá, zejména pak kůra, kořeny, semena, ale i stopky. Proto to upozornění, že sbíráme vždy jen samotné květy bez stopek. Příčinou toxicity jsou jedovaté bílkoviny – toxalbumíny (robin a fazin). Tyto toxické látky poškozují tkaniva (např. epitel trávicího traktu) a po vstřebání se do organismu, způsobují aglutinaci, to je shlukování červených krvinek a jednak paralyzují centrální nervovou soustavu. Otrava se projevuje kolikovými bolestmi břicha a průjmy, namáhavým dechem, slabostmi srdce a křečemi, které později přecházejí v ochrnutí. V literatuře se uvádí, že může dojít až k úmrtí.

Pokud však budeme sbírat a používat jen samotné květy bez stopek, tyto nemají v běžných terapeutických dávkách žádné vedlejší účinky. Droga se zřídka používá samostatně, častěji je součástí různých bylinných čajů a slouží také k jejich aromatizování.

Síla jeho květů

Obsahují hlavně flavonoidní glykosidy robinin a akacin, vonnou silici s neurolem a další látky. Silice působením na chuťové receptory jazyka podněcuje tvorbu trávicích enzymů, čímž následně zlepšuje chuť k jídlu a trávení. Flavonoidy zlepšují diurézu (močopudné účinky) a za vzájemného působení s éterickým olejem uvolňují křeče hladkého svalstva trávicích a močových orgánů.

Všestranné využití

Čaj, který se připravuje z květů bez stopek, je dobrý proti záchvatům kašle, má protizánětlivé, protikřečové a protiprůjmové účinky. Může být též užíván k vyvolání pocení, při překyselení žaludku a při střevních potížích. Droga patří mezi mírně působící bylinné prostředky. Je prokázán mírný spasmolytický, močopudný, žlučopudný účinek. Zvyšuje tvorbu trávicích enzymů. Květy se přidávají do čajových směsí v kombinaci např. s mochnou husí, lnicí květel i zeměžlučí, v gynekologii je obvyklá kombinace s kontryhelem. Zvyšuje tvorbu trávicích enzymů. Květy se přidávají do čajových směsí v kombinaci např. s mochnou husí, lnicí i zeměžlučí, v gynekologii je obvyklá kombinace s kontryhelem.

K výrobě homeopatik se používá čerstvá kůra smíchaná s mladými větvičkami, zejména v ředění D2 a D3. používá se při překyselení žaludku, gastrické hypertrofii.

Akát může být používán jako surovina pro pečení nebo v čaji, k jeho aromatizaci, využívá se v kosmetice proti kožním vráskám, ke zlepšení vzhledu pokožky, v parfumerii k výrobě toaletních vod. Pro své příjemné aroma je akát užíván pro přípravu sirupu. Květy mohou být též fermentovány k přípravě likérů. V neposlední řadě, trocha květů akátu, může být přidávána do koupele za účelem relaxace.

Toho, kdo vydržel a dočetl až do konce čeká sladká odměna ve formě akátového dezertu:

Květy akátu v palačinkovém těstě

INGREDIENCE: Květy akátu, 200 ml mléka, 10 lžíc hl. mouky, 3 lžíce cukru, 2 vejce, vanilkový cukr, kůra z pomeranče, olej na smažení.

POSTUP PŘÍPRAVY: Květy akátu i s lodyhami máčíme hodinu ve studené vodě, následně je opláchneme pod tekoucí vodou a necháme je oschnout. Pomeranč omyjeme horkou vodou a poté kůru nastrouháme. Připravíme si palačinkové těsto z uvedených ingrediencí a v něm květy namočíme, smažíme je z obou stran na horkém oleji. Po usmažení vezmeme lodyhu do ruky a vidličkou květy zdrháme na talíř. Alternativa: Otrhané květy z lodyhy i se zelenými částmi květu (jsou také jedlé) ale bez stopek, se zamíchají do palačinkového těsta a smaží jako palačinky.

POZNÁMKA: Kromě květů je celý akát dost jedovatý!

Květy akátu se také skvěle hodí na přípravu chutného, zdravého tzv. medu...

INGREDIENCE: 180 akátových květů bez stopek, 2 ks citronů, 1,25 kg cukru, 1,5 l převařené vody

1. Natrhané květy akátu přelijeme převařenou horkou vodou a necháme přes noc stát
2. Druhý den do výluhu přidáme 2 ks rozkrájené citróny i se šťávou a vaříme asi 5-10 minut
3. Hmotu necháme vychladnout, přecedíme
4. Přidáme cukr a vše vaříme do zhoustnutí, pak med nalijeme do skleniček, ty důkladně uzavřeme, otočíme je na chvíli dnem vzhůru
5. Hotový med skladujeme na suchém a temném místě.

Je to vlastně stejný postup jako při přípravě tzv. pampeliškového medu, ve skutečnosti se jedná o hustý sirup

A kdo si chce připravit úplnou kulinářskou bombu... nechť si na internetu zadá heslo: „Dvoupatrová panna cotta z květů bezu a akátu!“

Text: Ing. Jiří Trefný, Foto: Vít Stanovský

Májový den v Šantovce

Taneční vystoupení baletního studia při Moravském divadle Olomouc, přednáška městské policie, ale také například vyprávění historika Jána Kadlece o pomnících z 2. světové války na Olomoucku. To je jen výběr z programu Májového dne seniorů, který připravil tým magazínu Moravský senior. Setkání se uskutečnilo 20. května v prostorách Divadla Na Šantovce. „Velice mě zaujalo povídání o nové knize pohádek. Zajímavá byla také nabídka a možnosti zvýhodněného cestování s cestovní kanceláří Bohemian Fantasy,“ poznamenala paní Marie, která si pochvalovala také nabídku propagačních materiálů, které byly během akce všem příchozím zdarma k dispozici. Úspěch tak slavily nejen čerstvé výtisky našeho magazínu, ale také mapky a letáčky s preventivními radami olomoucké městské policie. Ještě před závěrečným občerstvením se hosté mohli dozvědět o činnosti Onko klubu Slunečnice Olomouc. Již nyní pro vás připravujeme další společenskou akci. Babí léto na Šantovce se uskuteční 16. září od 9 do 12 hodin opět v Divadle na Šantovce. Bližší informace o události přineseme v prázdninovém vydání.

Seznamka pro seniory

**Chybí vám spřízněná duše?
Cítíte se osamoceni?
Potřebujete kamaráda,
kamarádku na výlet?**

Najde se kamarád, který by mě doprovázel na koncerty a do divadla? Jsem vdova, střední postavy, 69 let mladšího vzhledu z Olomouce.

Kontakt: mirunka.ol@seznam.cz

Šedesátiletá důchodkyně ráda pozná osamělého muže, který má rád přírodu, kolo a tanec. Také nabízím pomoc s domácími pracemi. Olomoucko. Telefon: 725 892 823

SŠ blondýna 65+, střední postavy, mladšího vzhledu i zájmů ráda pozná muže z Olomouce. Kontakt: ok1234@centrum.cz

Hledám pána ve věku 64 – 70 let k rodinnému soužití. Uvítala bych, aby bydlel v rodinném domku. Kontakt poškytne redakce.

**Využijte služeb naší seznamky
a podejte si BEZPLATNĚ inzerát.**

Inzerát zašlete na adresu:

Moravský senior, z.s.,
Táboritů 237/1, Bělidla, 779 00 Olomouc
E-mailem: redakce@moravskysenior.cz

Pohádka za pohádkou spojuje svět dětí a dospělých

Kniha Pohádka za pohádkou je první český knižní titul, který propojuje v jeden svět dětí, maminek, tatínků, babiček, dědečků a také pedagogů mateřských a základních škol. Pohádka za pohádkou byla vydána právě na základě oblíbenosti nejznámějších pohádkových příběhů u dětí, rodinných příslušníků a pedagogů, kteří obrazy z pohádek používají jako didaktické pomůcky.

Ve dvanácti nejoblíbenějších převyprávěných příbězích klasických pohádek je velmi přirozeně zakomponovaný akcent na výchovnou stránku.

A zatímco se čtenář věnuje textu, na přilehlé straně ho i jeho posluchače do děje vtahují barevné ilustrace, které přímo korespondují s právě čteným obsahem. Bohaté kresby a krátké texty s velkým písmem proto přímo vybízejí ke čtení v rodinném kruhu.

Pohádka za pohádkou nabízí půvabné kresby akademické malířky Zdeňky Krejčové. Ty dětem přinášejí vizuální zážitek a radost z ilustrací. Malého čtenáře mají pohladit svou barevností, nápaditostí a přinášejí mu například typickou českou krajinu. Najdete v nich českou poetiku a citlivost, humor a vtip.

Každá pohádka je tvořena osmi dějovými obrázky a osmi stranami textu, v délce čtení do dvaceti minut, které jsou barevně odlišeny pro snadné hledání a přehlednost. Ilustrace vytváří celou linii příběhu, děti si tak mohou vytvořit vlastní verzi příběhu.

V závěru knihy jsou položeny Otázky pro děti a rodiče, které inspirují, jak lze s pohádkami pracovat. Snahou týmu z vydavatelství NovaDida bylo totiž i to, aby kniha prohloubila v dětech vztah k životním hodnotám a upevnila vzájemnou komunikaci s dospělými.

Kniha obsahuje pohádky: O Červené karkulce, O perníkové chaloupce, O Budulínkovi, O Popelce, O Bajajovi, O Šípkové Růžence, O neposlušných kůzlátkách, Hrnečku, vař!, O kohoutkovi a slepičce, O Smolíčkovi, O Honzovi + Otázky pro děti a rodiče

Texty napsala na motivy pohádek ústní lidové slovesnosti: Dagmar Pernická

Ilustrace: Zdeňka Krejčová

Vydalo: nakladatelství NovaDida, spol. s r. o., pod vedením Jany Žouželkové

(PR)

Křížovka

Vyluštěte citát o dětství, jméno jeho autora a získejte knihu Pohádka za pohádkou, která potěší malé i velké. Znění tajenky pošlete do pátku 10. 7. na adresu Moravský senior, z. s., Táboritů 237/1, 779 00 Olomouc, nebo na e-mail: redakce@moravskysenior.cz, office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celé své jméno a adresu bydliště.

AUTOR: -KAWI-	PŘEDLOŽKA	POVEL KOČIHO	A SICE	VEDLE		ZÁMOTEK HOUSENKY	ZKRATKA OLYMP. HER	OPAK NAD	1000 KG		ZÁRUSEK (STARŠÍM PRAVO- PISEM)	OSOBNÍ ZAJMENO	OBEČ U KOMÁRNA	INDICKÁ REKA	ÚTOK
NA ONO MÍSTO					SAZE					MOLDAVSKÁ PISEN					
					NAPODO- BENNA					CITOSLOVCE UDIVU					
ZAČÁTEK 1. TAJENKY (CITÁT)															
	DIETLOVA POSTAVA	OSAHÁNÍ KONEC 1. TAJENKY (CITÁT)					TOHOTO DNE DOMÁCKY JOSEF					DRUH PAPOUŠKA SPOJKA			
ŘÍMSKÝCH 499			VOJENSKÝ ZÁKOP					KONEC MODLITBY SLOVENSKY „MÁK“				SLOVENSKY „JESTLI“ MISTR POPRAVČÍ			
ČIDLO ČICHU			JENOM (NÁREČNĚ) JMÉNO CHA- ČATURJANA					DOMÁCKY IRENEJ ŘÍMSKÝCH 99						ZAČÁTEK 2. TAJENKY (AUTOR CITÁT)	KDO LADÍ HUDEBNÍ NÁSTROJE
CHEMICKÝ PRVEK						BOJOVÁ HRA S BARVÍCÍMI NÁBOJI									
	BRKA PROVÁDĚT DEMOLICI						ČINNOST				MATERIÁL NA VYCPÁVKY	ANGLICKY „ČAJ“ LISTNATÝ STROM			
KANÓNY													ŘÍMSKÝCH 495 DRUH LÉKÁŘE		
STAROVĚKÝ STÁT															
MOJI			JMÉNO LANGEROVÉ	KÓD LETIŠTĚ RIVERSIDE AIRPORT											
JMÉNO HERCE SHARIFA															BULHARSKÝ NÁRODNÍ PARK
MĚSÍC (BÁSNICKY)															
DOMÁČÍ ZVÍŘE					VOJENSKÁ OBRNĚNÁ VOZIDLA	GABONSKÁ ŘEKA	STROJ NA LISOVÁNÍ	SPZ SEMIL	TOMÍKOV	UVOLŇOVAT VAJÍČKA	ČÍNSKÉ SIDLO JMÉNO KANYZY				
MUŽSKÉ JMÉNO				KONEC 2. TAJENKY (AUTOR CITÁT)								ŠACHOVÝ VELMISTR JEHLIČNA- TÝ STROM			
STARO- ARMÉNSKÉ MĚSTO			PROVÁDĚT ANIMACI	STRAST									NĚMECKÝ SOUHLAS VRKOČ		
CITOSLOVCE TROUBENÍ			ZLOČIN ÚNOSCE PŮVODCE DÍLA					STŘELIVO BÝT NUCEN							SLOVENSKY „JAKE“
	SKROJKY CHLEBŮ AUTOR MIKEŠE						ŠATNÍ MOTÝLEK SKOTSKÝ FILOZOF				NOČNÍ PTÁK BEZHŘBÝ VELBLOUD				
VAVŘINY (BÁSNICKY)						SILNÝ PŘE- ŽVÝKAVEC SLOVENSKY „PRO“						VELEHOR- SKÝ ŠTÍT SÁDLO			
JMÉNO FENY					SLUŠET INICIÁLY HERCE MATONOHY								NÁZEV HLÁSKY Č EGYPTSKÝ BŮH		
JEDNOTKA OPTICKÉ MOHUT- NOSTI									SLADKO- VODNÍ RYBA						
INKOUST									TĚŽ						POMŮCKY: DOINA, ELAM, KAPOK, NALI, NĚ, RAL, RĚ, RILA

Znění tajenky z minulého čísla: K fotbalovému mistrovství patří i to, že po porážce, ať je jakkoliv krutá a bolí sebevíc, podáte soupeři ruku. Výhru v podobě nové knihy s názvem Petr Uličný: Bouřlivák John s věnováním a podpisem trenérské legendy získávají Pavel Vidlár a Eva Viktorjeníková. Knihy výhercům pošleme.

**Máme pro Vás
místo :-)**

KUPÓN NA SLEVU

Při předložení tohoto kupónu získá klient slevu 10% na jakýkoliv poznávací zájezd CK Bohemian fantasy nebo KOMPLEXNÍ POJIŠTĚNÍ včetně storna k leteckým zájezdům.
Platnost kupónu do 30. 6. 2015

dovolená pro seniory 55+

**u nás nejširší nabídka s garancí nejlevnější ceny
last minute zájezdy – největší výběr**

VÍDEŇ s návštěvou Schonbrunnu	20. 06.	550 Kč
Švýcarsko: Kouzelný svět horských železnic (cena zahrnuje i třídní vlakovou jízdenku)	24. 06.–28. 06.	10 990 Kč
Benátky, Řím, Florencie, Vatikán	01. 07.–06. 07.	7 390 Kč
Provance a francouzská riviéra	01. 07.–06. 07.	8 290 Kč

V černu k moři za NEJLEPŠÍ CENY:

Chorvatsko autobusem s polopenzí	5 990 Kč, bez stravy 4 990 Kč
Bulharsko letecky bez stravy	na 8 dní 6 990 Kč
Kréta s polopenzí letecky	na 8 dní za 9 890 Kč na 11 dní za 11 816 Kč
Rhodos s polopení letecky	na 8 dní za 9 990 Kč
Korfu letecky	na 11 dní all inclusive 13 590 Kč

**Na zájezdy do ŘECKA
SLEVA 15 %
platí pro celou sezónu
pro klienty starší 60 let**

**Bližší informace: Bohemian Fantasy spol. s r.o.,
Tř. Kosmonautů 1288/1, Olomouc
Tel.: 585 225 879, 585 225 878,
e-mail: objednavky@bohemianfantasy.cz
www.bohemianfantasy.cz**

moravský
senior

Bohemian
fantasy
TRAVEL AGENCY

Hruška

maloobchodní síť

- největší tuzemský řetězec s potravinami
 - téměř 800 prodejen po celé ČR
 - slevy a akční zboží každý týden
- pravidelné spotřebitelské soutěže o hodnotné ceny
 - zboží s vlastní obchodní značkou

MO síť Hruška, jsme tu pro Vás.